

REFERATY

Wybrane referaty z sesji III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Medycyna Personalizowana Genom Człowiek Świat Zagrożenia, która odbyła się w Lublinie, w dniach 23-25.11.2016 r.

We Wschodnim Innowacyjnym Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej w Lublinie odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. „Medycyna Personalizowana Genom -Człowiek- Świat- Zagrożenia”. Głównym organizatorem była Komisja Nauk Medycznych Oddziału PAN w Lublinie, a współorganizatorami Katedra Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej i Zakład Genetyki Klinicznej, I Wydział Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Konferencja była realizowana w sesjach tematycznych:

Sesja: Neurologopedia – teoria i praktyka w kontekście przemian cywilizacyjnych

Prof. Jolanta Panasiuk w wykładzie pt. *Różnicowanie nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie w perspektywie teorii interakcji* poruszyła temat procedury różnicowania nabytych zaburzeń mowy w oparciu o trzy kategorie interakcyjne: tekst, metatekst i kontekst. Stan sprawności interakcyjnych osób z uszkodzeniami mózgu różnicuje obraz nabytych zaburzeń mowy w przypadkach afazji, pragnozji, dyzartrii, zespołu psychoorganicznego i otępienia. Diagnozowanie i różnicowanie zaburzeń mowy u chorych neurologicznie zyskuje nowe znaczenie, kiedy wyrasta z potrzeb terapii logopedycznej. Planując terapię mowy logopeda bierze pod uwagę zarówno możliwości językowe, poznawcze i komunikacyjne osób chorych neurologicznie, składające się na ich sprawność interakcyjną.

Sesja: Projektowanie architektoniczne uwzględniające problemy osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo

Joanna Borowczyk w wykładzie pt. *Projektowanie architektoniczne uwzględniające problemy osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo* poruszyła ważny problem pojęcia funkcjonalności obiektów, w tym budynków szpitalnych, gdzie coraz większą rolę odgrywać zaczyna idea uniwersalnego projektowania. Polska zobowiązana jest do wprowadzenia w życie zawartych w Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych (Rezolucja ONZ 61/06) reguł postępowania i zapewnienia wszystkim możliwie najwyższego standardu i dostępu do usług zdrowotnych. Wymaga to od nas odpowiedzi na pytanie: jak aranżować budynki i usługi medyczne, aby możliwa stała się realizacja zasad określonych w art. 25 Konwencji. Bariery dostępności są bowiem nieodłącznym elementem polskich szpitali wznoszonych przed wybuchem II wojny światowej oraz tych późniejszych, projektowanych na podstawie uśrednianych danych antropometrycznych „człowieka socjalistycznego”. Kompleksowa restruktury-

zacja w ramach zintegrowanych metod uwzględniających wszystkich potencjalnych użytkowników szpitali, może stanowić ważny element działań na rzecz odnowy i wytyczenia dalszych kierunków przemian budownictwa służby zdrowia.

Sesja: Środowiskowe zagrożenia zdrowotne (mikrobiologia, mykologia, wirusologia, parazytologia, ochrona środowiska)

Tomasz Cencek w wykładzie pt. *Zagrożenia parazytologiczne związane z żywnością* podkreślił, że człowiek może zarażać się licznymi gatunkami np.: pierwotniaków, nicieni i tasiemców. W Europie najważniejszymi pasożytami z tej grupy są pierwotniaki *Toxoplasma gondii* i *Sarcocystis spp.*, nicienie *Anisakis spp.* i *Trichinella spp.* Tasiemce *Taenia saginata* i *T. solium* oraz przywry *Alaria alata*. Drugą grupą są pasożyty, których formy dyspersyjne wraz z kałem przedostają się do środowiska zewnętrznego, gdzie osiągają inwazyjność. W przypadku kontaktu takich form z roślinami spożywanymi w stanie surowym może dojść do zarażenia ludzi. W Europie jednymi z najważniejszych pasożytów z punktu widzenia zdrowia człowieka szerzących się w ten sposób są pasożyty z rodzajów: *Echinococcus*, *Ascaris*, *Toxocara*, *Trichuris*, *Cryptosporidium*, *Giardia*. Zagrożenie dla ludzi związane z tą grupą pasożytów może wynikać zarówno z przypadkowego zanieczyszczenia roślin kałem, jak i stosowaniem w nawożeniu nieodpowiednio przygotowanych nawozów organicznych. W celu zabezpieczenia zdrowia ludzi, także przed inwazjami pasożytniczymi, żywność pochodzenia zwierzęcego poddawana jest ocenie przez inspekcję weterynaryjną na etapie produkcji. Wykrycie w trakcie badań pasożytów w tuszach najczęściej skutkuje uznaniem ich za niezdadne do spożycia.

Sesja : Kacheksja z perspektywy naukowca i klinicysty

Teresa Małecka-Massalska w wykładzie pt. *Definicja kacheksji* stwierdziła, że kacheksja nowotworowa stanowi wieloczynnikowy zespół obejmujący zanik tkanki tłuszczowej i mięśniowej. Ubytek masy ciała wykazuje w przebiegu procesu nowotworowego na ścisłą korelację z czasem przeżycia pacjentów. Istotna utrata masy ciała dotyczy chorych z zaawansowanymi guzami trzustki, żołądka, jelita grubego, głowy i szyi stanowiąc niezwykle istotny, niekorzystny czynnik rokowniczy w przebiegu choroby nowotworowej. Kacheksja nowotworowa dotyczy blisko dwóch trzecich wszystkich chorych na raka i jest bezpośrednią przyczyną ok. 20% zgonów.

Sesja : Afekt, uczucie, emocje w świecie nadmiaru informacji i niedostatku znaczenia. W świetle nauk humanistycznych, medycznych i innych

Dr hab. Anna Ślósarz w wykładzie pt. *Wideoliteratura jako ekspresja emocjonalnego doświadczenia* podkreśliła, że osadzenie wypowiedzi we współczesnych kodach komunikacyjnych sprawia, że poetycki przekaz kwestionuje atrybuty tradycyjnej literatury – w tym zwłaszcza instancję autorską i stabilność tekstu. Prze-

chodzi w performans i wyzwala reakcje użytkowników (komentarze, viral poems). Polisemiotyczne figury, transmedialne metafory, poetyka powtórzenia, reklamowe wzorce i interaktywność sprawiają, że wideoliteratura okazuje się gatunkiem hybrydycznym, angażującym zarówno autora jak i użytkowników. Prowokuje i sankcjonuje ujawnianie kulturowo represjonowanych emocji, przywracając człowiekowi podmiotową zdolność odczuwania ich w pełnej skali.

Sesja : Współczesne zadania Zdrowia Publicznego

Teresa B. Kulik w wykładzie pt. *Europejskie Ramy Zdrowia Publicznego* podkreśliła, że zadaniem unijnej polityki zdrowotnej jest dążenie do uzyskania wysokiego potencjału zdrowia, poprzez działania mające na celu poprawę stanu zdrowia i związaną z nim jakość życia społeczeństwa. Powyższy cel jest realizowany dzięki procedowaniu dokumentów programowych Unii Europejskiej oraz aktywności organizacji unijnych, działających na rzecz promocji europejskiego wymiaru zdrowia publicznego. Unijne priorytety zdrowotne, określone w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wskazują na konieczność uwzględnienia holistycznego modelu zdrowia. Europejska polityka wspierająca działania rządów i społeczeństw na rzecz zdrowia i dobrostanu człowieka, określona w dokumencie *Zdrowie 2020*, posiada fundamentalne znaczenie w określeniu zadań Europejskiego Zdrowia Publicznego.

Sesja : Padaczka, Leczenie padaczki, Neurologia

Agata Gołębowska w wykładzie pt. *Ocena jakości życia pacjentów po udarze mózgu z wykorzystaniem skali SA SIP 30* zwróciła uwagę, że w Polsce udar mózgu stanowi czwartą co do częstości przyczynę zgonów, natomiast na świecie udar mózgu stanowi trzecią najczęstszą przyczynę zgonów. Na świecie jest pierwszą z przyczyn co do trwałego inwalidztwa osób dorosłych. Większość ankietowanych wskazała na utrudnienia w procesie komunikacji i przez to pogorszenie jakości życia – stąd olbrzymie znaczenie w procesie zdrowienia ma zaangażowanie pacjenta w proces leczenia i rehabilitacji.

Sesja : Personalizowana opieka

Danuta Zarzycka w referacie pt. *Indywidualizacja opieki we współczesnym pielęgniarstwie* przedstawiła rolę standardów w zapewnianiu gwarantowanej jakości opieki jest nie do przecenienia jednak należy pamiętać, że mają one za zadanie ułatwić pracę lekarzowi, pielęgniarce, nie muszą być bezwzględnie stosowane, gdyż odnoszą się zwykle do sytuacji najczęściej występującej. W praktyce opieki sytuacje odbiegające od przeciętnej stwarzają szansę na traktowanie pacjenta w sposób unikalny.

Janusz Kocki

Dr hab. n. med. Janusz Kocki, prof. UM jest Kierownikiem Zakładu Genetyki Klinicznej Katedry Genetyki Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i przewodniczącym Komisji Nauk Medycznych Oddziału PAN w Lublinie